

877 1 3567-1 118  
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ  
Тернопільської області

Архів з бігону:  
Черніківсько-Бережанська округа ОУН

# ПАПКА

## ДЛЯ

# паперів

Документи (протоколи,  
бігоспіві) про заливель  
в Залицькому районі  
повстанців за 1945-1946 роки.  
Машинотис

20 р.

Крайні дати: 17 лютого 1945р.  
22 серпня 1946р.

Кількість документів: 3

Кількість аркушів: 4

Зберігати: постійно

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ  
Тернопільської області  
р-3567 1  
Опис \_\_\_\_\_ Справа 118

Протокол за кожій днѣ 17.11.1945 р.

Днѣ 15.11.45 р. в Борщівщинѣ "Рубака" набув в Залісеччину, а саме до Колодирівки, Сенькова. Провідник Гар [Язо], Ганді [Дік], та Супрун перебували в Сенькові. Всіх було поперх 20 осіб. Досвіта всі виступили до ліса. Тут до нас дограв знацький куц, який рівнож там кватировав. Разом нас було поперх 50 чоловік. Около поудня нару стрільців підійшло під село та вбили одного більшовника, який стояв на стійці. Однак більшовник цього року не завважили. Девідатися точно хто це був чи рубака, чи з району стрибки було не можливо. Всі думали, що це приїхав стрибки на ресстрації. Надвечір всі перешли до Зазулинець і тут заночували та перебули слідуючий днѣ. Ніччѣ з 16 на 17.11. вийшли всі в напрям Рогоград. Тому, що дорога була тяжка до Рогоград не дійшли і закватировали в Винятиниках.

17.11. окол 10 год. поудомила стійка, що до села йдуть більшовники, цілѣ самою дорогою, що йде відділ. Сейчас всі вийшли до ліса, який приїхав до ліса. Більшовники відділу неавважили, тільки завважили наші скіди [бо цієї ночі вназ махенький сніг]. Більшовники відразу пішли в ліс і натрапили на стійку вложеною з 4-ох жєнців. Стійка котіла відкрити вогонь, ая вся автоматична зброя [кулемет та фінки] ані разу не вистрілили. Більшовники відірмили вогонь і почали наступати. Знацький куц, який стояв на правому крїмі почав втікати. Наша стійка зараз кофнула, бо немала чим боронитися. Тоді пров. Гар виставив другою кулемета, котрий рівнож ані одного разу не вистріляв [бо вся автоматична зброя замерзла]. Тоді пров. Гар скавав, що треба мусимо відступати, бо немає чим боронитися і почали відступати в ліса в напрям Литовець. Коли всі вийшли з ліса більшовники відкрили сильний вогонь і перетяли нас від груна. Тоді я з однією групою дофєвався до крає села. Я добивався лївом стороною річки, а пров. Гар з групою правою стороною. Більшовники відкрили сильний вогонь з кулеметів і гранатометів. Коли я добивався зі своєю групою до крає села Литовець, друга група більшовників, крикнувши на нас іду їм як була в селі відкрила по нас вогонь з переду. В цей сам час третя група, яка йшла гостинцем відкрила по нас вогонь з боку, та притягнула нас під гору, що вє не було куди рукатися. Тоді, хто це не вназ на долина почав дертися на гору, поміж мали корчки. З першої групи на гору відірлося лише нас кілька і пішли чистим полем аз до снїжнїкського ліса.

Друга група де був пров. Гар, як побачили, що нам більшовники перетяли дорогу з двох сторін, перейшли річку і разом почали вєходити тавою на гору. Провідник Гар з хлопцями вийшов на гору, та жодався в напрям снїжнїкського ліса. Провідник Дік завернувся назад в корчї і там остав збитий разом з кількома бєсвиками [Казе і інші]. Провідник Гар був вє відійшов далеко на поле і там остав вбитий [постріл в груди]. Бєсвик Гарман хотїв відчєнити торбу, бо думав, що там є якісь матеріали, однак не міг бо бєсвичи відірмили сильний вогонь. Як пров. Гар вназ бачив Гарман та Підкова. Внало там 25 чоловік. Декотрих групів родина забрала додому. Решта групів жєди через кілька днїв внака і похоронили на крає села у снїжнїку могилку. В могилї є 18 осіб. Тут похоронений пров. Гар, Дік, Супрун, Віра, Галина та решта бєсвичів. Живим з руки не понав нікто. Багато самі дострїлявалися, як оповїдають жєди, що бачили з хат, щоб не дати себе живим з руки.

Зїзнають учасники бєр:

Крїм  
Сїрнї  
Івасє  
Підкова  
Гарман.

Постїй, 29.11.1945 р.

Протокол з події дня 17.11.1945 р.

Дня 15.11.45 р. з Мараївщини "Губани" перебув в Закушчанку, а саме до Новоградки, Сивкова. Провідник Гар [іх], Ганці [Дік], та Сундурі перебували в Сивкові. Всіх було поперек 20 осіб. Завтра всі виступили до ліса. Тут до нас дождав знаваний кук, який різко нам кивнував. Разом нас було поперек 50 чоловік. Около полудня нашу стрільців підійшло від села та збили одного білшовника, який стояв на стійці. Однак білшовник цього ружу не визнавав. Довідалися точно що це був не рубака, чи в разі стрільби було на мовчазі. Всі думали, що це приїждж стрільби на ресекрації. Надречір всі перейшли до Закушчанки і тут заночували та перебули слідуючий день. Нічю в 16 на 17.11. виїхали всі в напрям Гоміград. Тому, що дорога була тяжка до Гоміград не дійшли і заважали в Шинтаниці.

17.11. окол 10 год. повдана стійка, що до села Шуть білшовник, після савол дорогов, що Шув відділ. Сьогодні всі виїхали до ліса, який приїждж до ліса. Білшовник відділу незавдавали, тієї завдавали наві сліді [бо цієї мовч знав маленький сир]. Білшовник відразу пішли в ліс і направили на стійку зловину в 4-ох напрямів. Стійка хотіла відкрити вогонь, але всі автоматична зброя [кулемет та фінки] які разу не вистріляли. Білшовник відкрити вогонь і почали наступати. Знаваний кук, який стояв на правому кінці хотів влізти. Наві стійка вправ кобула, бо намага чим боронитися. Тоді пров. Гар виставив другого кулемета, котрий різко всі одного разу не зустріли [бо всі автоматична зброя озброєна]. Тоді пров. Гар сказав, що треба куди відступати, бо намага чим боронитися і почали відступати в ліса в напрям Шитовець. Коли всі виїхали в ліса білшовник відкрити сильний вогонь і перемали нас від групи. Тоді я з однією групою добивався до края села, а добивався лісов стороно річки, а пров. Гар з групою правоз стороно. Білшовник відкрити сильний вогонь в кулеметів і гранатометів. Коли я добивався зі своєю групою до края села Шитовець, друга група білшовників, приїждж наві тієї мовч зна була в селі відкрила по нас вогонь в переді. В цей сам час третя група, яка йшла розвідкою відкрила по нас вогонь з боку, та приїждж куди нас від групу, що нас не було куди ризикує. Тоді, хто це не знав на долина почав дивитися на гору, поміг намі корчани. З першої групи на гору відірвали лише нас кількаох і пішли чинили полем аж до сільківського ліса.

Друга група до був пров. Гар, як побачили, що нам білшовник перемали дорожу в двох сторін, перейшли річку і ровом почали викодити танок на гору. Провідник Гар з жінками виїхав на гору, та подався в напрям сільківського ліса. Провідник Дік заперується назад з корчі і там остав збитий разом з кількома беззіними [Кале і інші]. Провідник Гар був все підійшов далеко на поле і там остав збитий [встріл з груди]. Всіми Гарман хотів відкрити горбу, бо думав, що там є якийсь матеріали, однак не міг бо боєцки відкрила сильний вогонь. Як пров. Гар знав боєцки Гарман та Піднова. Знало там 25 чоловік. Деякі з групи родина забрала домоту. Решта групи вийшли через кілька днів кудами і позакрили на край села у сільківську могоду. В могоді в 18 осіб. Тут покорононий пров. Гар, Дік, Сундурі, Віра, Ганца та решта боєцків. Значим в руки не попал нікого. Багато сміли дострілювалися, як оповідаються, що бачили з хат, щоб не дали себе знати в руки.

Зізнають учасники бою:

Постій, 29.11.1945 р.

Книг  
Сірий  
Ігась  
Кіднова  
Гарман.

П р о т о к о л

в справі внашого кушевого "Б о г у н а".

Зл.п. Гуменюк Іван "Богун" ур.1922 р. в с.Кулаківці Заліщицького р-ну. В 1941 р. при кінці першої більшовицької окупації вступає в ряди внацтва, де виявив себе добрим зразковим внаком. З приходом німців бере активну участь в культурно-освітніх товариствах і як внак гуртує довкола себе молодь. З приходом вдруге більшовиків, працюючи на пості кушевого, виказує велику здібність революціонера. Як революціонер, який всеціло був підпорядкований Ідеї, виказався людиною сильного характеру і незломним революціонером в боротьбі за УСР.

Серед народу і стрілецьтва здобув собі пошану і авторитат як провідник. Дня 8.VIII.1943 р., відступаючи з кількома стрільцями перед облавою більшовиків на с.Синьків, натрапляє на більшовицьку заставу, де зістає тяжко ранений в груди. Побачивши безвихідне положення, добиває себе з власного пістоля.

Зі смертю сл.п."Богуна" ОУН втратила одного зі своїх борців, що Ідею Самостійності України ставили вище свого життя.

С л а в а   У к р а ї н і .

Г е р о я м   С л а в а .

Постій, дня 22.X.1943 р.

4

Заліщицький район

У П А В Ш І Р Е В О Л Ю Ц І О Н Е Р И

/з а м. с е р п е н ь 1946 р./

1. Сопівник Петро - "Гук" ур.1921 р.в с.Кулаківці, Заліщицького р-ну. Відважний, стрілець СКВ, згинув дня 6.VIII.1946 р. оточений більшовиками на полі біля с.Дунів.
2. Гуменюк Іван - "Богун", ур.1922 р.в с.Кулаківці, Заліщицького р-ну, кушечий - згинув дня 8.VIII.1946 р. під час облоги на с.Синьків.
3. Матійчук Іван - "Хмель", рейовий СКВ, ур.1919 р.в с.Зазулинці, Заліщицького р-ну. Згинув дня 8.VIII.1946 р. під час облоги на с.Синьків, заскочений більшовиками в криївці, застрілив себе з пістоля.
4. Курієць Петро - "Хмель", стрілець СКВ, ук.1928 р.в с.Синьків, Заліщицького р-ну. Згинув дня 8.VIII.1946 р. під час облоги на с.Синьків, заскочений більшовиками в криївці. Щоби не здатися живим, гине від кулі свого рейового.

С л а в а   У к р а ї н і .

Г е р о я м   С л а в а .

Постій, дня 22.X.1946 р.

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № \_\_\_\_\_

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 41 аркушів;

у тому числі літерні номери (чотири) \_\_\_\_\_;

пропущені номери \_\_\_\_\_

+ аркушів внутрішнього опису \_\_\_\_\_

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Спеціаліст

Посада

21 серпня 2018 року

[підпис]  
(підпис)

Г. Гардамача

(ініціали (ініціал імені), прізвище)